

عنوان مقاله:

دیالوگ در قرآن: گونه ها و درون مایه ها

محل انتشار:

دوفصلنامه کتاب قیم، دوره 3، شماره 8 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

محمدکاظم شاکر - استاد دانشگاه قم

عطیه اکبری - دانشجوی دکترای علوم قرآن و حدیث پردیس فارابی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

قرآن کریم در عین حال که راهنمایی برای سعادت انسان است، کتابی به غایت ادبی نیز هست که زمینه ها و اسرار ادب و بلاغتش دلایلی روشن بر اعجاز آن است. گفتگو یا دیالوگ یکی از عناصر ادبی است که قرآن به صورت خیره کننده ای آن را بکار گرفته است. گفتگو در یک متن ادبی و بویژه داستانی، نقش حیات آفرینی را بر عهده دارد. کاربست این عنصر در قرآن باعث می شود تا خواننده با توجه کامل و به صورت زنده، به صحنه هایی دسترسی بیابد که در آنها افراد بر سر موضوع هایی حیاتی که سعادت و شقاوت آنها را رقم می زند به بحث و گفتگو می پردازند. قرآن نه تنها دیالوگ را به داستان های تاریخی وارد کرده، بلکه آن را از مرزهای تاریخ نیز عبور داده و به صحنه های عالم پس از مرگ نیز راه داده است. این کتاب آسمانی گاه ما را به پای گفتگوهای می نشاند که بین دوزخیان و بهشتیان و یا بین فرشتگان و دوزخیان و یا ابلیس و دوزخیان جریان می یابد. جریان گلتگو با کارکردهای مختلف خود در همه مباحث و آموزه های اساسی قرآن جاری است. این پژوهش که به بررسی گونه ها و درون مایه های عنصر ادبی دیالوگ در قرآن کریم اختصاص دارد در پی آن است تا معلوم کند که در آیات وحی، تا چه اندازه و چگونه از این عنصر برای انتقال درون مایه های مورد نظر استفاده شده است. بررسی آیات قرآن نشان می دهد که یک پنجم از محتویات قرآن در قالب دیالوگ عرضه شده و در طی آن، مهمترین مسایل اعتقادی، اخلاقی و تربیتی با انواع گوناگون دیالوگ، به ذهن و جان مخاطب انتقال می یابد.

کلمات کلیدی:

گفتمان و ادبیات قرآن، دیالوگ، قصص قرآن، درون مایه های قرآنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/808806>

